

Huisartsstage in het bruisende Cali

Het FM360 programma in Cali, Colombia.

Door: Annemarie Winkelhagen

In juli 2014 heb ik gedurende twee weken een huisartsstage gedaan via het FM360 programma in Colombia aan de Universidad del Valle in Cali. Het FM360 programma is een nieuw programma, opgezet om huisartsen in opleiding wereldwijd van elkaar te kunnen laten leren. Toen de kans voorbij kwam om in Latijns-Amerika stage te lopen, kon ik deze niet aan mij voorbij laten gaan. Ik heb meerdere stages in Latijns-Amerika gedaan en dit continent heeft mijn hart veroverd. Cali is een van de grootste steden van Colombia met 2,5 miljoen inwoners en ligt aan de westkant van de Andes. Het is een levendige stad met een heerlijk klimaat.

Deze twee weken in Cali heb ik veel ervaringen opgedaan. Ik ging erheen om het eerstelijns gezondheidszorg systeem te leren kennen en om te kijken of ik een periode in Latijns-Amerika zou kunnen gaan werken als huisarts. Bij aankomst werd ik van harte welkom

geheten door mijn gastgezin en door de medewerkers van de universiteit en al snel voelde ik mij daar thuis. Ik volgde een gevarieerd programma, waarbij ik onder andere heb meegekeken met consulten van huisartsen in privéklinieken,

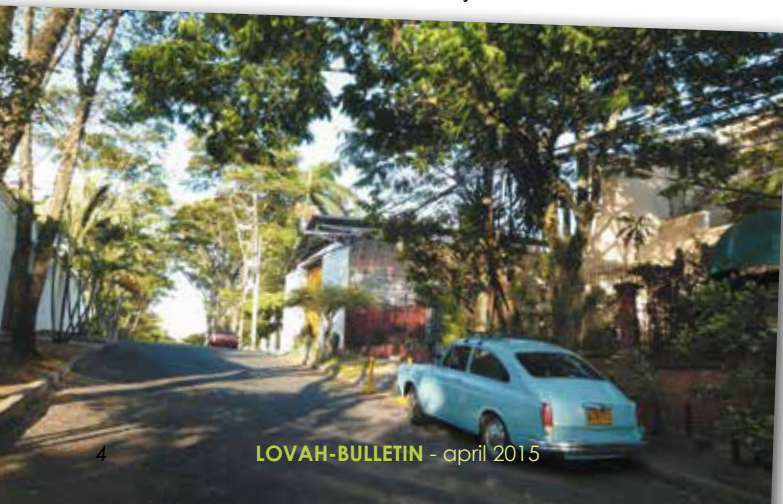
Huisartsen werken in Colombia ook in ziekenhuizen, zelfs op de Intensive Care!

gezondheidscentra en in de universiteitskliniek. In gezondheidscentra werken vaak één of twee huisartsen die kunnen worden geraadpleegd door de basisartsen. Daarnaast werken huisartsen ook in ziekenhuizen, zelfs op de Intensive Care! In de minder grote ziekenhuizen hebben huisartsen vaak supervisie over de Spoedeisende Hulp, waarbij zij de ingewikkelde interne patiënten zien. De meer eenvoudige problematiek wordt gezien door basisartsen. Mijn programma werd aangepast naar behoefte, zo heb ik bijvoorbeeld ook met een

manager gesproken die mij uitgebreid vertelde over het gezondheidszorgsysteem in Colombia. Verder doe je samen met de aios mee met het onderwijs. Hierdoor leer je ook snel mensen kennen. Aios en docenten waren erg hartelijk en je wordt snel uitgenodigd voor bijvoorbeeld een drankje of etentje.

Het is niet vreemd dat het gezondheidszorgsysteem anders in elkaar zit dan in Nederland, onder andere omdat er in Colombia slechts 400 huisartsen zijn voor een populatie van 47 miljoen mensen. Er zijn veel basisartsen, een opleiding tot specialist moet betaald worden. Dr. Liliana Arias Castillo is het hoofd van de huisartsopleiding in Cali en onder andere voormalig regionaal president van de WONCA. Zij is ambitieus en wil in de komende tien jaar 4000 huisartsen opleiden in Colombia, er staat dus

een hoop te gebeuren. Nog geen 30 jaar geleden waren er in Nederland ook nauwelijks huisartsen, zo zie je maar dat dit snel kan veranderen.

Ik vond het leuk om te zien dat de huisarts een echte familie dokter is; huisartsen worden vaak in consult gevraagd door basisartsen als een patiënt een probleem heeft binnen de familie. De eerste dag van mijn stage was gelijk de meest indrukwekkende. Huisartsen in opleiding gaan met een docente antropologie op huisbezoek bij achterstandsgezinnen in de buitenwijken van Cali. Zij worden getipt door bijvoorbeeld sociaal werkers die in de wijk bij gezinnen komen, dit zijn vaak gezinnen die het gezondheidscentrum nauwelijks bezoeken. Wij bezochten

Wij bezochten een alleenstaande moeder die zwanger was van haar dertiende kind

een alleenstaande moeder die zwanger was van haar dertiende kind en inventariseerden van het hele gezin de gezondheidstoestand. Ze keken ook goed naar de sociaal-economische omstandigheden van het gezin. Daarnaast vroegen ze gedetailleerd hoe zij met deze situatie omging als alleenstaande moeder, bijvoorbeeld of zij aan iemand hulp kon vragen als het niet ging. In

het kleine appartement met slechts twee slaapkamers kwamen alle twaalf kinderen vrolijk over. Ze droegen elkaar van de ene naar de andere kant van het huis, speelden

in de trappengang en de oudsten hielpen mee met schoonmaken.

Gezondheidsproblemen worden vaak gerelateerd aan levensfase, life events en familie omstandigheden. Huisartsen zien in verhouding ook vaak tiener(s), in Colombia zijn geen jeugdartsen. In het consult vragen huisartsen altijd uitgebreid bij vrouwen naar gezinsplanning en naar het laatste uitstrijkje/mammografie. De huisarts heeft meer tijd dan in Nederland, maar moet in deze tijd ook meer doen, zeker omdat de huisarts vaak geen vaste populatie heeft en bepaalde groepen patiënten minder vaak langskomen.

Deze stage heeft mij een bredere kijk gegeven op de eerstelijnsgezondheidszorg door de overeenkomsten en verschillen die ik leerde kennen. Het belang van familie omstandigheden en sociaal-economische status kwam bijvoorbeeld duidelijk naar voren, net als de superviserende rol van huisartsen. Het langdurig volgen van een patiëntenpopulatie zoals in Nederland is in Colombia nu vaak nog niet goed mogelijk. Dit komt onder andere door het lage aantal huisartsen en het regelmatig verhuizen van patiënten, zeker patiënten met een lagere sociaal-economische status. Ik vind het mooi om te zien dat in verschillende delen van de wereld de huisarts zoveel aandacht heeft voor de specifieke gezondheidsbehoeften van zijn/haar populatie en hier steeds oplossingen voor probeert te vinden. Ik kan een stage in het buitenland erg aanraden als je je eigen gezondheidszorgsysteem in een breder perspectief wilt zien of in het buitenland wilt werken. Ik ben er zeker enthousiaster door geworden.

Ook meedoen aan het FM360 programma? Kijk dan op de website van de Vasco da Gama Movement onder Exchanges, family medicine 360°

